

***JP „SRBIJAŠUME“ sa p.o.
BEOGRAD***

**NAPOMENE
UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za 2020. godinu**

SADRŽAJ

1.	OSNIVANJE I DELATNOST.....	4
2.	OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	5
2.1.	Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja	5
2.2.	Uticaj objavljenih standarda i tumačenja koji se primenjuju od finansijskih izveštaja za 2020. godinu	7
2.3.	Uporedni podaci.....	9
2.4.	Nastavak poslovanja.....	9
3.	RAČUNOVODSTVENA NAČELA.....	9
4.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	10
4.1.	Korišćenje procenjivanja	10
4.2.	Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata valutne klauzule.....	10
4.3.	Poslovni prihodi	11
4.4.	Poslovni rashodi	11
4.5.	Troškovi pozajmljivanja	11
4.6.	Finansijski prihodi i rashodi.....	11
4.7.	Dobici i gubici.....	12
4.8.	Operativni lizing	12
4.9.	Nematerijalna ulaganja.....	12
4.10.	Nekretnine, postrojenja i oprema.....	13
4.11.	Poljoprivreda.....	14
4.12.	Investicione nekretnine.....	14
4.13.	Amortizacija.....	15
4.14.	Umanjenje vrednosti imovine	15
4.15.	Zalihe	16
4.16.	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	16
4.17.	Finansijski instrumenti.....	17
4.17.1.	Investicije koje se drže do dospeća.....	17
4.17.2.	Kreditni (zajmovi) i potraživanja	18
4.17.3.	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	18
4.18.	Kratkoročna potraživanja i plasmani	18
4.19.	Gotovinski instrumenti i gotovina	19
4.20.	Obaveze.....	19
4.21.	Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva	19
4.22.	Naknade zaposlenima	20
4.22.1.	Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	20
4.22.2.	Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada	20
4.23.	Porez na dobitak	20
4.23.1.	Tekući porez	20
4.23.2.	Odloženi porez	20
4.24.	Informacije o segmentima	20
4.25.	Državna davanja	21
5.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA	21
5.1.	Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i stope amortizacije	21
5.2.	Obevređenje vrednost nefinansijske imovine	21
5.3.	Rezervisanje po osnovu sudskih sporova	22
5.4.	Odložena poreska sredstva	22
5.5.	Fer vrednost	22
6.	UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA	22
6.1.	Kreditni rizik.....	22
6.2.	Tržišni rizik	23
6.3.	Rizik likvidnosti	23
7.	PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NAKNADNO UTVRĐENE GREŠKE	24
8.	BILANS USPEHA.....	24
8.1.	PRIHODI OD PRODAJE ROBE.....	24
8.2.	PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA.....	24
8.3.	PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	25
8.4.	DRUGI POSLOVNI PRIHODI.....	25
8.5.	NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	25
8.6.	PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	25
8.7.	POVEĆANJE/(SMANJENJE) VREDNOSTI ZALIHA	25

8.8. TROŠKOVI MATERIJALA	26
8.9. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	26
8.10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	26
8.11. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	26
8.12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	27
8.13. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	27
8.14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	27
8.15. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	27
8.16. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	28
8.17. OSTALI PRIHODI	28
8.18. OSTALI RASHODI	29
8.19. NETO DOBITAK/(GUBITAK) POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI/RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	29
8.20. POREZ NA DOBITAK	30
9. BILANS STANJA	30
9.1. NEMATERIJALNA IMOVINA	30
9.2. NEKRETNINE, POSTROJENJAI OPREMA	31
9.3. BIOLOŠKA SREDSTVA	31
9.4. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	32
9.5. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA	32
9.6. ZALIHE	32
9.7. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	33
9.8. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	33
9.9. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	33
9.10. DRUGA POTRAŽIVANJA	34
9.11. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	34
9.12. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	35
9.13. POREZ NA DODATU VREDNOST	35
9.14. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANICENJA	36
9.15. OSNOVNI KAPITAL	36
9.16. REZERVE	36
9.17. REVALORIZACIONE REZERVE	36
9.18. NEREALIZOVANIDOBICI/(GUBICI)PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	37
9.19. NERASPOREĐENI DOBITAK	37
9.20. DUGOROČNA REZERVISANJA	37
9.21. DUGOROČNE OBAVEZE	37
9.21.1. Dugoročni krediti i zajmovi.....	38
10. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	38
10.1. OBAVEZE IZ POSLOVANJA	38
10.3. OBAVEZEPO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	39
10.4. OBAVEZEZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	40
10.5. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	40
11. VANBILANSNA EVIDENCIJA	40
12. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA.....	40
13. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	40
14. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE	41
15. STALNOST POSLOVANJA.....	41

1. OSNIVANJE I DELATNOST

JP za gazdovanje šumama »Srbijašume« sa p.o. osnovano je septembra 1991. godine od strane Narodne Skupštine Republike Srbije na osnovu donetog novog Zakona o šumama. Osnivanje je upisano u registar Trgovinskog suda rešenjem broj Fi. 10351/91 od 24.09.1991. godine u registraskom ulošku broj 1-20624-00. T

Preduzeće je organizovano kao jedinstveno javno preduzeće u kome je kroz 35 delova preduzeća (šumskih gazdinstava) objedinjeno upravljanje i gazdovanje šumama.

Posle ratnih događaja vezanih za bombardovanje naše zemlje delovi Preduzeća sa teritorije AP Kosova i Metohije ostali su van Preduzeća. Od svih šumskih gazdinstava sa Kosova i Metohije samo se šumsko gazdinstvo „Ibar“, Leposavić evidentira vanbilansno u Javnom preduzeću „Srbijašume“, Beograd.

Odlukom JP za gazdovanje šumama »Srbijašume«, br. 22/2003 od 10.11.2003. o usvajanju Deobnog bilansa JP za gazdovanje šumama »Srbijašume« imovina, obaveze, kapital i zaposleni, sa stanjem na dan 31.12.2002. godine dele se na:

- JP za gazdovanje šumama »Srbijašume«, Beograd i
- JP za gazdovanje šumama »Vojvodinašume«, Novi Sad.

Na osnovu ove Odluke otvorene su poslovne knjige pravnih lica sa stanjem na dan 01.01.2003. godine i u toku 2003. godine usaglašene su sve međusobne obaveze i potraživanja.

Nakon ovih izmena u sastavu JP »Srbijašume« ostalo je 21 deo preduzeća.

Odlukom Upravnog odbora JP „Srbijašume“ od 15.04.2005. godine ugašen je deo JP „Srbija šume“ „Šumepromet“. Direkcija „Srbijašuma“ i Šumsko gazdinstvo Boljevac su preuzeli sva potraživanja i obaveze ugašenog dela Preduzeća, zaduženjem odnosno odobrenjem bilansnih pozicija koje je u svojim evidencijama imalo ŠG „Šumepromet“.

Preduzeće je na dan 31.12.2005. godine imalo 20 delova preduzeća, koji posluju i na dan 31.12.2020. godine i to:

- direkcija Srbijašuma,
- šumsko gazdinstvo Beograd,
- zaštitna radionica, Beograd
- biro za projektovanje, Beograd
- šumsko gazdinstvo »Boranja« Loznica,
- šumsko gazdinstvo »Toplica« Kuršumljija,
- šumsko gazdinstvo Pirot,
- šumsko gazdinstvo »Šumarstvo« Raška,
- šumsko gazdinstvo »Rasina« Kruševac,
- šumsko gazdinstvo »Stolovi« Kraljevo,
- šumsko gazdinstvo Niš,
- šumsko gazdinstvo »Timočke šume« Boljevac,
- šumsko gazdinstvo »Južni kučaj« Despotovac,
- šumsko gazdinstvo Užice,
- šumsko gazdinstvo »Severni kučaj« Kučevo,
- šumsko gazdinstvo Kragujevac,
- šumsko gazdinstvo Prijepolje,
- šumsko gazdinstvo Vranje,
- šumsko gazdinstvo »Golija« Ivanjica,
- šumsko gazdinstvo »Šume« Leskovac.

Preduzeće vodi poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva (dnevnika, glavne knjige i pomoćnih evidencija) na nivou Šumskih gazdinstava. Glavna knjiga na nivou Preduzeća dobija se softverskim generisanjem pozicija bruto stanja glavne knjige Šumskih gazdinstava uz isključenje međusobnih potraživanja i obaveza, interno nastalih prihoda i rashoda između šumskih gazdinstava.

Osnovne delatnosti Šumskog gazdinstva su gajenje, održavanje i obnova šuma, proizvodnja šumskog semena i sadnog materijala i podizanje novih šuma i šumskih zasada, izrada programa, projekata i osnova za gazdovanje šumama, vršenje stručnih poslova u šumama sopstvenika, trgovina na veliko i malo, spoljnotrgovinski promet i unapređenje i korišćenje opšte korisnih funkcija šuma.

Matični broj: 07754183.

PIB: 100002820.

Sedište Preduzeća: Novi Beograd, Bulevar Mihajla Pupina br. 113.

Pretežna delatnost: 0210 –Gajenje šuma i ostale šumarske delatnosti

Preduzeće je izvršilo prevođenje iz registra Trgovinskog suda u registar Agencije za privredne registre po rešenju broj BD. 3327/2005 od 28.02.2005. godine.

Prema podacima iz finansijskih izveštaja za 2020. godinu po osnovu stanja krajem svakog meseca Preduzeće prosečno zapošljava 3236 radnika.

Organi upravljanja u Preduzeću su direktor i Nadzorni odbor.

Nadzorni odbor Preduzeća ima 5 članova od kojih jednog imenuje preduzeće, a četiri člana imenuje država. Nadzorni odbor čine:

- Miloš Srećković, dipl.pravnik – Predsednik
- prof.dr Branko Stajić, dipl.inž.šum. – član
- Marijana Lazić, dipl.in.sum. – član
- Meho Omerović, dipl.politikolog – član
- Tihomir Murič, spec.inž.šum. – član

Rukovodstvo Preduzeća čine direktor, zamenik direktora i Izvršni direktori Sektora:

- Igor Braunović, master menadžer - Vršilac dužnosti direktora
- dr. Milutin Đorđević. sci.med. – Zamenik direktora preduzeća i Izvršni direktor Sektora za lovstvo, ribarstvo i turizam
- Jovan Čorbić, dipl.inž.šum. – Izvršni direktor Sektora za komercijalne poslove
- Ješa Erčić, dipl.inž.šum. – Izvršni direktor Sektora za korišćenje šuma i ostale resurse
- dr.Predrag Aleksić, dipl.inž.šum. – Izvršni direktor Sektora za šumarstvo i zaštitu životne sredine
- Žaklina Lučić dipl.ekon. – Izvršni direktor Sektora za razvoj i strateško planiranje
- Dejan Mirković, master ekonomista – Izvršni direktor Sektora za finansije i računovodstvo
- Đurica Mihaljčić, dipl.pravnik – Izvršni direktor pravnog sektora

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 73/2019) i 62/2013 čije odredbe vaze do 30. decembra 2021. god., kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Preduzeće, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva od 13. oktobra 2020. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 123/2020 i 125/2020 – ispr.), (u daljem tekstu “Rešenje o utvrđivanju prevoda”) utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MRS i MSFI, Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje (“Konceptualni okvir”), usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Navedeni prevodi objavljeni u Rešenju o utvrđivanju prevoda ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere, kao i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je taj materijal sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su počev od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine.

Prethodno Rešenje o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) (“Sl. glasnik RS”, br. 92/2019) Ministra finansija broj 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine stavlja se van snage, osim u slučaju primene tog rešenja prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2020. godine.

Izmenjeni ili izdati MRS/MSFI i IFRIC tumačenja koja su bila na snazi za finansijske izveštaje koji su počinjali 1. januara 2014. godine (i kasnije), kao i naknadne izmene ili izdati MRS/MSFI i tumačenja standarda, nisu prevedeni i objavljeni odnosno usvojeni u Republici Srbiji, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja. Pored navedenog, pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke, vrednovanja i obelodanjivanja koja u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MRS/MSFI i IFRIC tumačenja.

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Preduzeća, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu u potpunosti smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

U skladu sa Zakonom, finansijski izveštaji Preduzeća su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike (“Sl. glasnik RS”, br. 95/2014 i 144/2014).

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike (“Sl. glasnik RS”, br. 95/2014 - u daljem tekstu: Pravilnik o kontnom okviru).

Prema Zakonu o računovodstvu, finansijski izveštaji obuhvataju: bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu i napomene uz finansijske izveštaje.

Preduzeće je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

2.2. Uticaj objavljenih standarda i tumačenja koji se primenjuju od finansijskih izveštaja za 2020. godinu

Ključni novi standardi i tumačenja koji su prevedeni Rešenjem Ministarstva finansija broj 401- 00-4351/2020-16 od 10. septembra 2019. godine i koji zvanično stupaju na snagu 1. januara 2020. godine su sledeći:

• MSFI 9 „Finansijski instrumenti”

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde objavio je u julu 2014. godine konačnu verziju MSFI 9 „Finansijski instrumenti” kojom su obuhvaćene sve faze projekta vezano za finansijske instrumente i koji zamenjuje MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” i sve prethodne verzije MSFI 9. Ovim standardom se uvode novi zahtevi za klasifikaciju i odmeravanje, za umanjenje vrednosti i za računovodstvo hedžinga. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, dok se u Republici Srbiji primenjuje od 1. januara 2020. godine.

Standard definiše tri nove kategorije za klasifikaciju i merenje finansijske imovine: finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat i finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, a u skladu sa precizno određenim pravilima. Klasifikacija finansijskih sredstava u skladu sa MSFI 9 se generalno zasniva na poslovnom modelu u okviru koga se upravlja finansijskim sredstvom i njegovim ugovorom definisanim novčanim tokovima.

Ovim standardom su eliminisane prethodne kategorije finansijskih sredstava po MRS 39 (sredstva koja se drže do dospeća, sredstva koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja).

MSFI 9 uvodi revidirani model obezvređenja finansijske imovine, koji se zasniva na modelu očekivanih kreditnih gubitka, a ne na prošlim gubicima. MSFI 9 zamenjuje model „nastalih gubitaka” iz MRS 39 sa modelom „očekivanih kreditnih gubitaka” koji je usmeren ka budućnosti.

To zahteva značajno prosuđivanje o načinu na koji promene u ekonomskim faktorima utiču na očekivane kreditne gubitke, što će se utvrđivati na verovatnoćom ponderisanoj osnovi. Novi model umanjenja vrednosti će se primenjivati na finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, osim investicija u instrumente kapitala, kao i na ugovorna sredstva. U skladu sa MSFI 9 obračun ispravke vrednosti finansijske imovine odmerava se na jedan od dva načina:

(a) model 12-to mesečnih očekivanih kreditnih gubitaka ili

(b) model očekivanih kreditnih gubitaka tokom veka trajanja instrumenta.

MSFI 9 uglavnom zadržava postojeće zahteve iz MRS 39 za reklasifikaciju i odmeravanje finansijskih obaveza.

• MSFI 15 – „Prihodi od ugovora sa kupcima”

MSFI 15 uspostavlja sveobuhvatan okvir za priznavanje prihoda. Zamenjuje postojeća uputstva za priznavanje prihoda, uključujući MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji” i IFRIC 13 „Programi nagrada za lojalne kupce”. MSFI 15 je objavljen 28. maja 2014. godine i njime se utvrđuje model od pet koraka koji se primenjuje na prihode od ugovora s kupcima. MSFI 15 propisuje da se prihodi priznaju u iznosu koji odražava naknadu na koju entitet očekuje da će imati prava u zamenu za prenos dobara ili usluga kupcu. Principi iz MSFI 15 pružaju više strukturiran pristup odmeravanju i priznavanju prihoda.

Novi standard za prihode se primenjuje na sve entitete i zamenjuje sve dosadašnje zahteve za priznavanje prihoda u skladu sa MSFI. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, dok se u Republici Srbiji primenjuje od 1. januara 2020. godine. Po novom standardu, prihod se utvrđuje i priznaje po modelu koji podrazumeva sprovođenje sledećih pet koraka:

- Korak 1 – Identifikovanje ugovora s kupcem (pojedinačni i kombinovani ugovori, izmene ugovora)
- Korak 2 – Utvrđivanje obaveza po ugovoru sa kupcima
- Korak 3 – Utvrđivanje cene transakcije: utvrđivanje iznosa prihoda
- Korak 4 – Raspored cene na konkretne obaveze iz ugovora
- Korak 5 – Priznavanje prihoda kada preduzeće ispunjava svoje obaveze prema kupcu

Standard dozvoljava ili potpun retrospektivan pristup ili modifikovan retrospektivan pristup prilikom usvajanja i prve primene istog.

Procena uticaja

Preduzeće trenutno radi na proceni uticaja koji će imati primena gore navedenih novih prevedenih MSFI, kao i ostalih relevantnih izmena po osnovu prevoda izmena i dopuna drugih standarda i prevoda drugih novih Tumačenja. Do datuma odobravanja ovih finansijskih izveštaja Preduzeće je procenilo dole navedene potencijalne efekte primene novih standarda i pratećih tumačenja.

• MSFI 9 „Finansijski instrumenti”

Klasifikacija

U pogledu klasifikacije finansijskih instrumenata Preduzeća ne očekuje da će novi zahtevi za klasifikacijom imali bilo kakav materijalan uticaj na postojeću prezentaciju finansijskih sredstava. MSFI 9 utiče na klasifikaciju i odmeravanje finansijskih sredstava koje Preduzeće drži na dan 1. januara 2020. godine na sledeći način:

- Potraživanja od prodaje i druga potraživanja od domaćih i stranih kupaca koja se klasifikuju kao potraživanja od kupaca i druga potraživanja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti u skladu sa MRS 39, a takođe bi se odmeravala po amortizovanoj vrednosti u skladu sa MSFI 9.

- Finansijska sredstva koja se drže do dospeća i koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti u skladu sa MRS 39 generalno će se odmeravati po amortizovanoj vrednosti u skladu sa MSFI 9. Ta potraživanja se uglavnom odnose na potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija po osnovu oročenih depozita i gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

- Finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju koji se odmeravaju po MRS 39 se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat u skladu sa MSFI 9.

U pogledu klasifikacije finansijskih obaveza, MSFI 9 uglavnom zadržava postojeće zahteve iz MRS 39 za klasifikaciju finansijskih obaveza. Međutim, u skladu sa MRS 39 sve promene u fer vrednosti obaveza naznačenih po fer vrednosti kroz bilans uspeha se priznaju u bilansu uspeha, dok po MSFI 9 te promene u fer vrednosti se generalno prikazuju na sledeći način:

- iznos promene u fer vrednosti koja se pripisuje promeni kreditnog rizika obaveze se prikazuje u ostalom ukupnom rezultatu; i

- preostali deo promene u fer vrednosti se prikazuje u bilansu uspeha.

Preduzeće nije klasifikovalo nijednu finansijsku obavezu po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Shodno tome, procena koju je izvršilo Preduzeće ne ukazuje na bilo koji materijalni efekat u vezi sa klasifikacijom finansijskih obaveza na dan 1. januara 2020. godine.

Obezvredjenje

Zahtevi za umanjenje vrednosti u MSFI 9 su složeni i zahtevaju prosuđivanje od rukovodstva, procene i pretpostavke, kao i razvijanje novog modela očekivanih kreditnih gubitaka. Razvoj modela očekivanih kreditnih gubitaka je u toku i biće baziran na realnom iskustvu kreditnih gubitaka tokom reprezentativnog perioda u prošlosti. Shodno tome, procena koju je izvršilo Preduzeće ne ukazuje na bilo koji materijalni efekat u vezi sa obezvređenjem na dan 1. januara 2020. godine.

Obelodanjivanja

MSFI 9 će zahtevati opširna nova obelodanjivanja, posebno o računovodstvu hedžinga, kreditnom riziku i očekivanim kreditnim gubicima. Procena Preduzeća uključuje analizu identifikovanih nedostajućih podataka u odnosu na postojeće procese i Preduzeće je trenutno u postupku implementacije promena sistema i kontrola za koje smatra da će biti potrebne da se obuhvate zahtevani podaci.

• *MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima”*

Uticaj na priznavanje prihoda

Preduzeće je analiziralo uticaj usvajanja MSFI 15 na glavne kategorije svojih izvora prihoda. Na osnovu sprovedene analize, Preduzeće ne očekuje materijalne efekte na finansijske izveštaje u skladu sa MSFI 15.

2.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke predstavljaju finansijski izveštaji Preduzeće na dan i za godinu koja se završava na dan 31.12.2019. godine, koji su bili predmet nezavisne revizije.

Uporedni podaci prikazani su u hiljadama dinara (RSD), važećim na dan 31. decembra 2019. i 2020.godine.

2.4. Nastavak poslovanja

Finansijski izveštaji Preduzeća za godinu završenu na dan 31.12.2020. godine su sastavljeni po načelu stalnosti poslovanja.

3. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Preduzeća uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Preduzeća, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike ukruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, приходima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Preduzeća, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Preduzeća, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovinisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Preduzeća; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Preduzeća. Naime, u Okviru je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Preduzeća, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Preduzeću nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tiht transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Preduzeća koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Preduzeća da isplati gotovinu ubudućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Preduzeće primiti u budućnosti. Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Preduzeća (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

4.1. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MRS i MSFI i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji zahteva od rukovodstva Preduzeća korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekte na iznose iskazane u finansijskim izveštajima i napomenama uz finansijske izveštaje.

Detaljniji prikaz korišćenih računovodstvenih procena dat je u Napomeni 4.

4.2. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Preduzeća odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Preduzeće (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama RSD, koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Preduzeća .

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

Valuta	U dinarima	
	2020.	2019.
EUR	117,5802	117,5928
USD	95,6637	104,9186
CHF	103,4388	108,4004

4.3. Poslovni prihodi

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisane realizacije, tj. izvršene prodaje do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko - poverilački odnos i da je ispostavljena faktura. Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Preduzeća odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamate.

Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi:

/a/ Preduzeće je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva;

/b/ rukovodstvo Preduzeća ne zadržava niti upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodatim proizvodima i robom;

/c/ kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;

/d/ kada je verovatno da će poslovna promena biti praćena prilivom ekonomske koristi u Preduzeća i

/e/ kad se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od usluga iskazani su srazmerno stepenu završenosti usluge na dan bilansiranja.

4.4. Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: nabavna vrednost prodate robe; smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga; troškovi materijala; troškovi goriva i energije; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi proizvodnih usluga; troškovi amortizacije; troškovi dugoročnih rezervisanja; nematerijalni troškovi, umanjeni za prihode od aktiviranja učinaka i robe i povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

/a/ rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;

/b/ rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);

/c/ kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka systemske i razumne alokacije;

/d/ rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;

/e/ rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

Nabavna vrednost prodate robe na veliko utvrđuje se u visini prodajne vrednosti robe na veliko, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni i ukalkulisanog PDV sadržanih u vrednosti prodate robe na veliko.

Nabavna vrednost prodate robe na malo utvrđuje se u visini prihoda od prodate robe, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni, kao i za iznos ukalkulisanog PDV, sadržanih u vrednosti prodate robe na malo.

4.5. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva koje se kvalifikuje čine deo nabavne vrednosti/cene koštanja tog sredstva. Drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod.

4.6. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju: prihode i rashode iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima ; prihode i rashode od kamata – od trećih lica (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); prihode i rashode od kursnih razlika i efekata valutne klauzule – prema trećim licima; i ostale finansijske prihode i rashode.

Prihodi od dividendi priznaju se kao prihod u godini kada se iste odobre za isplatu.

4.7. Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, zatim nerealizovane dobitke po osnovu prodaje tržišnih hartija od vrednosti (u slučaju kada se vrednovanje hartija od vrednosti vrši po njihovim tržišnim vrednostima), kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

4.8. Operativni lizing

Operativni (poslovni) lizing je lizing odnosno zakup sredstava kod kojeg su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca.

Kod poslovnog lizinga, plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga, osim ako neka druga sistematska osnova nije primerenija za predstavljanje vremenske strukture koristi za korisnika.

4.9. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalno ulaganje je određivo nemonetarno sredstvo bez fizičkog sadržaja:

- koje služi za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koristi u administrativne svrhe;
- koje društvo kontroliše kao rezultat prošlih događaja i
- od kojeg se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi.

Nematerijalna ulaganjačine: ulaganja u razvoj; koncesije, patenti, licence i slična prava; ostala nematerijalna ulaganja; nematerijalna ulaganja u pripremi i avansi za nematerijalna ulaganja.

Nabavka nematerijalnih ulaganja u toku godine evidentira se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja nematerijalnih ulaganja proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Troškovi pozajmljivanja nastali do momenta stavljanja nematerijalne imovine u upotrebu, kapitalizuju se, odnosno uključuju se u nabavnu vrednost.

Nakon što se prizna kao sredstvo, nematerijalno ulaganje se iskazuje po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je stavljeno u upotrebu. Amortizacija nematerijalne imovine koja podleže amortizaciji vrši se primenom proporcionalnog metoda do 10 godina, osim ulaganja čije je vreme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Preduzeće procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknadvina vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadvinu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacione rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacione rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknadive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, odnosno kao povećanje revalorizacione rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, a knjigovodstvena vrednost ove imovine se povećava do nadoknadive vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznata nematerijalna ulaganja, pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi biti veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva.

Preduzeće priznaje u knjigovodstvenu vrednost nematerijalnog ulaganja, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 38 – „Nematerijalna imovina“, (paragraf 21).

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Nematerijalna ulaganja prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

4.10. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno po ceni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Oprema se kapitalizuje ako je vek njenog korišćenja duži od jedne godine i ako je njena pojedinačna vrednost veća od vrednosti propisane poreskim propisima.

Naknadna ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu, koja imaju za cilj produženje korisnog veka upotreba ili povećanje kapaciteta, povećavaju knjigovodstvenu vrednost.

Nakon početnog priznavanja nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po modelu revalorizacije, odnosno po poštenoj (fer) vrednosti na dan revalorizacije, umanjenom za naknadnu akumuliranu amortizaciju i ukupne naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava na vrednost nekretnina, postrojenja i opreme na početku godine, odnosno na nabavnu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme stavljenu u upotrebu tokom godine, primenom proporcionalnog metoda u toku procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava, uz primenu sledećih stopa:

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Preduzeće procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknadiva vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacione rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacione rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknadive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, odnosno kao povećanje revalorizacione rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, a knjigovodstvena vrednost se povećava do nadoknadive vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznate nekretnine, postrojenja i opremu pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva i da se nabavna vrednost/cena koštanja naknadnog izdatka može pouzdano utvrditi.

Preduzeće priznaje u knjigovodstvenu vrednost neke nekretnine, postrojenja i opreme, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 16 – „Nekretnine, postrojenja i oprema“, (paragraf 7).

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Gradsko zemljište se iskazuje odvojeno od vrednosti nekretnine po nabavnoj vrednosti (ili kao rezidualna vrednost nekretnine koja se nalazi na tom zemljištu), a naknadno vrednovanje se vrši na isti način kao i za nekretnine, postrojenja i opremu.

U okviru građevinskog zemljišta prikazana je prikazana i vrednost gradskog građevinskog zemljišta koja nije vlasništvo preduzeća, a koje društvo koristi na neograničen rok i za čije korišćenje plaća naknadu koja je značajno ispod tržišne.

Ne vrši se amortizacija zemljišta.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

4.11. Poljoprivreda

Biološka sredstva se odmeravaju prilikom početnog priznavanja, kao i na svaki datum bilansa stanja, po svojoj poštenoj vrednosti, umanjenoj za procenjene troškove prodaje na mestu žetve. Ukoliko poštena vrednost ne može pouzdano da se izmeri, biološko sredstvo se meri po svojoj nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ukupno obračunatu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvređenja.

Poljoprivredni proizvodi koji su ubrani od bioloških sredstava odmeravaju se po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje u momentu ubiranja.

4.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina (zemljište i građevinske objekte namenjene izdavanju u zakup) koju Preduzeće kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanja usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja, ili prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se mere prema njihovoj poštenoj vrednosti (model fer vrednosti MRS 40 – Investicione nekretnine).

Poštena vrednost se meri kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja. Procenu investicione nekretnine je vršio nezavisni procenitelj.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

4.13. Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom, primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost i iznos obezvređenja.

Preostala vrednost je neto iznos koji Preduzeće očekuje da će dobiti za sredstvo na kraju njegovog korisnog veka trajanja, po odbitku očekivanih troškova otuđenja.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Metod obračuna amortizacije koji se primenjuje preispituje se periodično i ukoliko je došlo do značajne promene u očekivanom obrascu trošenja ekonomskih koristi od tih sredstava, metod se menja tako da odražava taj izmenjeni način. Kada je takva promena metoda obračuna amortizacije neophodna, onda se ona računovodstveno obuhvata kao promena računovodstvene procene, a obračunati troškovi amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina, postrojenja i opreme, date su u sledećem pregledu:

	2020.	2019.
Građevinski objekti	2.5%-5,00%	2.5%-5,00%
Sumski putevi	2.5%-5,00%	2.5%-5,00%
Kancelarijska oprema	11%-12,50%	11%-12,50%
Sumska mehanizacija	12,50%	12,50%
Računari i pripadajuća oprema	20%	20%
Putnička vozila	20%	20%
Teretna vozila	20%	20%
Ostala sredstva	12,50%-15%	12,50%-15%

Amortizacija nematerijalne imovine koja podleže amortizaciji vrši se primenom proporcionalnog metoda do 10 godina, osim ulaganja čije je vreme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima.

4.14. Umanjenje vrednosti imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, rukovodstvo Preduzeće proverava na svaki dan bilansa stanja da li postoje indikatori gubitka vrednosti imovine. U slučaju da takvi indikatori postoje, Preduzeće procenjuje nadoknadivu vrednost imovine.

Nadoknadivi iznos određen je kao viši od neto prodajne cene i upotrebne vrednosti. Neto prodajna cena je iznos koji se može dobiti prilikom prodaje imovine u transakciji između dve voljne nezavisne strane, umanjena za troškove prodaje, dok vrednost u upotrebi predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen ekonomski vek trajanja te prodaje na kraju veka trajanja. Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Gde knjigovodstveni iznos prelazi taj procenjeni nadoknadivi iznos, vrednost imovine je umanjena do njenog nadoknadivog iznosa. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

4.15. Zalihe

Zalihe robe i materijala se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Preduzeće može naknadno da povrati od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Popusti, rabati i druge slične stavke se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke.

Izlaz zaliha materijala i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda se mere po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Cenu koštanja čine svi troškovi konverzije i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje, odnosno:

- troškovi direktnog rada;
- troškovi direktnog materijala i
- indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

U vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda ne ulaze, već predstavljaju rashod perioda:

- neuobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja, osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje;
- režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i u sadašnje stanje; i
- troškovi prodaje.

Neto prodajna vrednost predstavlja procenjenu prodajnu vrednost, umanjenu za procenjene troškove prodaje i procenjene troškove dovršenja (kod nedovršene proizvodnje). Ukoliko je neto prodajna vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda niža od njihove cene koštanja, vrši se delimičan otpis do neto prodajne vrednosti.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

Zalihe usluga čine direktni troškovi i indirektni troškovi nastali u vezi sa pružanjem usluga. Direktni troškovi usluga su direktni troškovi rada osoblja koje direktno učestvuje u pružanju usluga, direktni troškovi materijala i ostali direktni troškovi, kao što je angažovanje spoljnih eksperata i slično. Indirektni troškovi usluga su troškovi pomoćnog materijala, energije utrošene za pružanje usluge, amortizacija i održavanje opreme koja se koristi prilikom pružanja usluge i sl.

Zalihe robe u maloprodaji iskazuju se po prodajnoj ceni u toku godine. Na kraju obračunskog perioda vrši se svođenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatnu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju godine i nabavnu vrednost prodate robe.

4.16. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Preduzeće odmerava stalnu imovinu (ili grupu za otuđenje) klasifikovanu kao imovina koje se drži za prodaju, po nižem od sledeća dva iznosa: po knjigovodstvenoj vrednosti ili fer vrednost umanjenoj za troškove prodaje.

4.17. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Preduzeće, počevši od momenta kada Preduzeće ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Preduzeća od momenta kada je Preduzeće ugovornim odredbama vezano za instrument.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Preduzeće izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Preduzeće ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Finansijski instrumenti obuhvataju sledeće kategorije finansijskih instrumenata:

- (a) Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- (b) Investicije koje se drže do dospeća;
- (c) Krediti (zajmovi) i potraživanja;
- (d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju;

4.17.1. Investicije koje se drže do dospeća

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplataama i fiksnim dospećem koja Preduzeće definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim:

- (a) onih koje Preduzeće nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- (b) onih koje Preduzeće naznači kao raspoložive za prodaju; i
- (c) onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Preduzeće ne klasifikuje neko finansijsko sredstvo kao ono koje se drži do dospeća ako je Preduzeće, tokom tekuće finansijske godine ili tokom dve prethodne finansijske godine prodalo ili reklasifikovalo više od beznačajnog iznosa investicija koje se drže do dospeća pre njihovog dospeća (više nego beznačajan iznos u odnosu na ukupni iznos investicija koje se drže do dospeća), osim prodaja ili reklasifikacija koje:

(i) su toliko blizu dospeća ili datuma poziva na plaćanje finansijskog sredstva (na primer manje od tri meseca pre dospeća) da promene tržišne kamatne stope ne bi imale značajan uticaj na fer vrednost finansijskog sredstva;

(ii) se dešavaju pošto je Preduzeće suštinski sakupilo prvobitnu glavnici finansijskog sredstva kroz planski raspoređena plaćanja ili avanse; ili

(iii) se mogu pripisati izolovanom događaju koji je van kontrole Društva, koji se ne ponavlja i koje Preduzeće nije moglo sa sigurnošću predvideti.

4.17.2. *Kreditni (zajmovi) i potraživanja*

Zajmovi (kreditni) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- (a) sredstva koja Preduzeće namerava da proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja Preduzeće posle početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- (b) ona koja Preduzeće posle početnog priznavanja naznači kao raspoloživa za prodaju; ili
- (c) ona za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, osim ako to nije zbog pogoršanja kredita, i koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Učešće stečeno u paketu sredstava koja nisu zajmovi (kreditni) ili potraživanja (na primer učešće u zajedničkom fondu ili sličnim fondovima) nije zajam (kredit) ili potraživanje.

4.17.3. *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao (a) zajmovi(kreditni) i potraživanja (b) investicije koje se drže do dospeća ili (c) finansijska sredstva naznačena po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

4.18. **Kratkoročna potraživanja i plasmani**

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem srednjem kursu NBS, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Kratkoročni finansijski plasmani koji se ne drže radi trgovanja mere se po amortizovanoj vrednosti, ne uzimajući u obzir nameru Preduzeća da ih drže do dospeća.

Ukoliko postoji verovatnoća da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve dospеле iznose (glavnicu i kamatu) prema ugovornim uslovima za date kredite, potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospeća koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti, nastao je gubitak zbog obezvređivanja ili nenaplaćenih potraživanja.

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha). Obezvređenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procenjeni budući novčani tokovi sredstava biti izmenjeni.

Indirektan otpis (obezvređenje), odnosno ispravka vrednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda preko računa ispravke vrednosti vrši se kod potraživanja od kupaca koja nisu naplaćena u roku od 365 dana od dana isteka roka za naplatu, sem u slučaju kad iz obrazloženog predloga direktora delova preduzeća i/ili sektora za komercijalne poslove proizilazi da se, iako potraživanje nije naplaćeno u roku od 365 dana od dana isteka za naplatu, ne radi o potraživanju kod koga je izvesna nenaplativost.

Odluku o direktnom otpisu, potraživanja od kupaca i kratkoročnih plasmana donosi Nadzorni odbor preduzeća na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana.

4.19. Gotovinski instrumenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

4.20. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Preduzeća da bise zadovoljio zahtev druge strane.

Shodno relevantnim odredbama Okvira, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri priznavanju se uvažava načelo opreznosti, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima, dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se dugoročnim obavezama smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

4.21. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Preduzeće u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima, ali se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Preduzeće ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima već ih obelodanjuje u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

4.22. Naknade zaposlenima

4.22.1. Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Preduzeće nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

4.22.2. Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Preduzeće ima obavezu da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju. U 2020. godini otpremnine su obračunate i isplaćene u skladu sa Zakonskim odredbama i odredbama Kolektivnog ugovora Javnog preduzeća za gazdovanje šumama „Srbijašume“ koje su važile u vreme obračuna i isplate otpremnina. Preduzeće je u skladu sa Pravilnikom o rezervisanjima po osnovu primanja zaposlenih izvršilo procenu sadašnje vrednosti ove obaveze i formiralo odgovarajuće rezervisanje po tom osnovu. U skladu sa Zakonom o radu i odredbama Kolektivnog ugovora Javnog preduzeća za gazdovanje šumama „Srbijašume“ Preduzeće isplaćuje jubilarne nagrade za 10, 20 i 30 godina neprekidnog rada u Preduzeću. U 2020. godini jubilarne nagrade su obračunate i isplaćene u skladu sa Zakonskim odredbama, odredbama Kolektivnog ugovora i odredbama Ugovora o radu.

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuaru.

4.23. Porez na dobitak

4.23.1. Tekući porez

Poreski rashod perioda predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. glasnik RS“ br. 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013 i 68/2014 - dr. Zakon, 142/14, 91/15-autentično tumačenje, 112/15). Porez na dobit obračunat je po stopi od 15% na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu. Oporeziva osnovica uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, koji je korigovan u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

4.23.2. Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobitci na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

4.24. Informacije o segmentima

Poslovni segment predstavlja deo imovine i poslovnih aktivnosti koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima. Ključevi za alokaciju zajedničkih troškova su određeni na bazi najboljih procena rukovodstva Preduzeća.

4.25. Državna davanja

Državna davanja predstavljaju pomoć države u obliku prenosa resursa Preduzeću po osnovu ispunjenih izvesnih uslova u prošlosti ili budućnosti koji se odnose na poslovne aktivnosti Preduzeća. Ona isključuju one oblike državne pomoći koji se ne mogu u razumnoj meri vrednosno iskazati kao i transakcije sa državom koje se ne mogu razlikovati od uobičajenih poslovnih transakcija Preduzeća. Državna davanja se priznaju kada postoji opravdano uverenje da će se Preduzeće pridržavati uslova povezanih sa davanjima i da će davanje biti primljeno.

Državno davanje se priznaje kao prihod tokom perioda neophodnih za sučeljavanje, na sistematskoj osnovi, sa povezanim troškovima koje treba pokriti iz tog prihoda.

5. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Preduzeća, date su u daljem tekstu.

5.1. Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i stope amortizacije

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

5.2. Obezvređenje vrednost nefinansijske imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Preduzeća analizira vrednosti po kojima su prikazane nekretnine, postrojenja i oprema Preduzeća. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

5.3. Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Preduzeće je uključeno u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Preduzeća procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

5.4. Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznata su kao rezultat razlike u stopama amortizacije za računovodstvene i poreske svrhe i poreskog gubitka iz ranijih godina.

5.5. Fer vrednost

Poslovna politika Preduzeća je da obelodani informacije o fer vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. I porednavedenog, ova problematika u Preduzeću nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava uposlovnim knjigama Preduzeća precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- kreditnom riziku,
- tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- riziku likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

6.1. Kreditni rizik

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Preduzeće je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Preduzeća. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospelih potraživanja i shodno tome povećane izloženosti kreditnom riziku, Preduzeće primenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

Izloženost Preduzeća kreditnom riziku ograničena je uglavnom na potraživanja od kupaca na dan bilansa i kratkoročne finansijske plasmane po osnovu oročenja slobodnih novčanih sredstava kod poslovnih banaka.

6.2. Tržišni rizik

U svom poslovanju Preduzeće je izloženo finansijskim rizicima i u tom sklopu izloženo je tržišnom riziku koji se javlja kao devizni rizik i rizik od promene kamatnih stopa. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Preduzeća.

6.3. Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Preduzeća upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da Preduzeće u svakom trenutku mora da ispunjava sve svoje dospele obaveze. Preduzeće upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa priliva finansijskih sredstava i dospeća obaveza.

6.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala. Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

6.5. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Preduzeća je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Preduzeća vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Preduzeće smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Fer vrednost obaveza po kreditima procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Preduzeću na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata. Ovako utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima u poslovnim knjigama Preduzeća. Rukovodstvo Preduzeća smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

7. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NAKNADNO UTVRĐENE GREŠKE

Pojedine računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanje finansijskih izveštaja za 2020. godinu nisu konzistentne sa onima koje su primenjene u prethodnoj godini. U nekim slučajevima izmena primenjenih računovodstvenih politika je uslovljena izmenama propisa koji uređuju računovodstvo, a u drugim slučajevima menadžment Preduzeća je promenio ranije primenjivanu računovodstvenu politiku.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama je veća od 2% od ukupnih prihoda Preduzeća. Ukoliko je iznos greške niži, korekcija se sprovodi kroz bilans uspeha tekuće godine.

Materijalno značajni efekti promene računovodstvenih politika i naknadno utvrđenih grešaka se koriguju retroaktivno uz prilagođavanje uporednih podataka u finansijskim izveštajima, osim ako je to praktično neizvodljivo (tada se promena računovodstvene politike primenjuje prospektivno). Svaka korekcija koja iz toga proizilazi iskazuje se kao korekcija iznosa neraspoređenog dobitka na početku perioda.

8. BILANS USPEHA

8.1. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima		
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima		148
Prihodi od prodaje robe	12.488	15.808
Svega		
Inostrano tržište		
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima		
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima		
Prihodi od prodaje robe		
Svega		
Ukupno	12.488	15.956

8.2. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	8.012.905	7.736.536
Svega	8.012.905	7.736.536
Inostrano tržište		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	755	103
Svega	755	103
Ukupno	8.013.660	7.736.639

8.3. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa i povraćaja poreskih dažbina	111.172	146.212
Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	83.784	58.540
Ukupno	194.956	204.752

Prihodi od premija, subvencija, dotacija su: sredstva dobijena za pošumljavanje i zaštitu šuma..

Prihodi po osnovu uslovljenih donacija: Oprihodovana sredstva u iznosu amortuizacije dobijena za kupovinu osnovnih sredstava.

8.4. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od zakupnina	184.361	286.744
Prihodi od članarina		
Prihodi od naknada za koriscenje sumskih saobracajnica	91.041	81.983
Ostali poslovni prihodi	16.192	11.444
Ukupno	291.594	380.171

8.5. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nabavna vrednost prodate robe na veliko	8.992	12.408
Nabavna vrednost prodate robe na malo	1.325	1.683
Nabavna vrednost nekretnina pribavljenih radi prodaje		
Ukupno	10.317	14.091

8.6. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe za sopstvene potrebe	129	880
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje proizvoda i usluga za sopstvene potrebe	342.707	387.026
Ukupno	342.836	387.906

8.7. POVEĆANJE/(SMANJENJE) VREDNOSTI ZALIHA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nedovršeni gotovi proizvodi na dan 31. decembra	(36.889)	(822)
Nedovršene usluge na dan 31. decembra		
Gotovi proizvodi na dan 31. decembra	(27.698)	(12.110)
Minus:		
Nedovršeni gotovi proizvodi na dan 01. januara		
Nedovršene usluge na dan 01. januara		
Gotovi proizvodi na dan 01. januara		
Ukupno	(64.587)	(12.932)

8.8. TROŠKOVI MATERIJALA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi materijala za izradu	159.111	133.094
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	80.011	88.330
Troškovi rezervnih delova	89.178	96.711
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	321	1.562
Ukupno	328.621	319.697

8.9. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi električne energije	37.245	38.874
Troškovi gasa	5.600	5.938
Troškovi pogonskog goriva	373.760	415.291
Troškovi ostalog goriva	6.919	6.017
Troškovi ostale potrošene energije	11.971	16.686
Ukupno	435.495	482.806

8.10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi zarada i naknada zarada	3.011.728	2.827.226
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	503.826	486.125
Troškovi naknada po ugovoru o delu	6.946	6.515
Troškovi naknada po autorskim ugovorima		
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	31.370	30.798
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	785	214
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	8.767	7.329
Ostali lični rashodi i naknade	260.418	224.729
Ukupno	3.823.840	3.582.936

8.11. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi usluga na izradi učinaka	2.094.815	1.945.497
Troškovi transportnih usluga	43.905	55.215
Troškovi usluga održavanja	146.021	152.499
Troškovi zakupnina	5.288	19.406
Troškovi sajmova	203	2.825
Troškovi reklame i propagande	5.749	7.835
Troškovi istraživanja	450	200
Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju		
Troškovi ostalih usluga	76.850	75.442
Ukupno	2.373.281	2.258.919

8.12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Troškovi amortizacije u ukupnom iznosu od RSD 821.975 hiljada (prethodne godine RSD 744.278 hiljada) odnose se na: amortizaciju nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa politikom amortizacije.

8.13. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

Troškovi dugoročnih rezervisanja odnose se na:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškove rezervisanja za garantni rok		
Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava		
Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite		
Rezervisanja za troškove restrukturiranja		
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	22.919	41.223
Ostala rezervisanja	3.339	16.697
Ukupno	26.258	57.920

8.14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi neproizvodnih usluga	52.753	59.523
Troškovi reprezentacije	6.824	10.042
Troškovi premija osiguranja	26.021	19.785
Troškovi platnog prometa	14.316	13.575
Troškovi članarina	16.252	10.381
Troškovi poreza	309.507	300.937
Troškovi doprinosa	-	35
Ostali nematerijalni troškovi	61.958	163.922
Ukupno	487.631	578.200

8.15. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	27	12
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	9.017	31.490
Ukupno	9.044	31.502

8.16. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obezvredenje dugoročnih finansijskih plasmana i drugih hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		
Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	103.107	55.911
Ukupno	103.107	55.911

8.17. OSTALI PRIHODI

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali prihodi</i>		
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	3.283	28.305
Dobici od prodaje bioloških sredstava		
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		
Dobici od prodaje materijala	1.041	915
Viškovi	450	
Naplaćena otpisana potraživanja	3.098	1.925
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	4	56
Prihodi od smanjenja obaveza	6.937	1.406
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	120.103	162.541
Ostali nepomenuti prihodi	47.292	82.363
Svega	182.208	277.511
<i>Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine</i>		
Prihodi od usklađivanja vrednosti bioloških sredstava	88.607	74.223
Prihodi od usklađivanja vrednosti nematerijalnih ulaganja		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	179	23.516
Prihodi od usklađivanja vrednosti zaliha		254
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine		
Svega	88.786	97993
Ukupno	270.994	375.504

8.18. OSTALI RASHODI

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali rashodi</i>	10.151	
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	385	43.334
Gubici po osnovu i rashodovanja i prodaje bioloških sredstava		8.662
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti		
Gubici od prodaje materijala		
Manjkovi		107
Rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata		91
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	8.670	1
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	13.881	2.270
Ostali nepomenuti rashodi	36.500	51.609
Svega	69.587	106.074
<i>Rashodi po osnovu obezvređenja imovine</i>		
Obezvređenje bioloških sredstava	10.022	9.948
Obezvređenje nematerijalnih sredstava		
Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme	18	114.096
Obezvređenje zaliha materijala i robe	1.908	4.475
Obezvređenje ostale imovine	1.601	409
Svega	13.549	128.928
Ukupno	83.136	235.002

8.19. NETO DOBITAK/(GUBITAK) POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI/RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Dobitak poslovanja koje se obustavlja		
Prihodi od efekata promene računovodstvenih politika		
Prihodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	10.295	
Gubitak poslovanja koje se obustavlja		
Rashodi po osnovu efekata promene računovodstvene politike		
Rashodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne		23.605
Ukupno	10.295	23.605

8.20. POREZ NA DOBITAK

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Finansijski rezultat u bilansu uspeha (dobitak/gubitakpre oporezivanja)	618.871	811.737
Neto kapitalni dobiti (gubici)		
Usklađivanje i korekcije rashoda u poreskom bilansu	320.656	331.706
Usklađivanje i korekcija prihoda u poreskom bilansu		
Oporeziva dobit	939.527	1.143.443
Umanjenje za iznos gubitka iz ranijih godina		
Kapitalni dobitak		
Umanjenje za iznos kapitalnih gubitaka ranijih godina		
Poreska osnovica	939.527	1.143.443
Umanjenje za prihode od dividendi i udela u dobiti od rezidentnih obveznika		
Umanjena poreska osnovica (Obrazac PB)	939.527	1.143.443
Obračunati porez (15%)	140.929	171.517
Umanjenje obračunatog poreza po osnovu poreskih podsticaja i oslobađanja		
POREZ NA DOBITAK (Obrazac PDP)	140.929	171.517
Odloženi poreski rashod perioda	3.399	
Odloženi poreski prihod perioda		115.938

Obračun poreza na dobitak vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima, odvojeno za poslovni i kapitalni podbilans. Vršiti se usklađivanje pojedinih pozicija prihoda i rashoda, a poreska osnovica se umanjuje za gubitke ranijih godina.

9. BILANS STANJA

9.1. NEMATERIJALNA IMOVINA

u hiljadama dinara

	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence i slična prava	Softver i slična prava	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Avansi za nematerijalnu imovinu	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>							
Stanje na početku godine	1.931	3867	29.218	1.000.985	325.555	30.252	1.391.808
Nove nabavke		50420	685	142.207	221.350	1.008	415.670
Prenos sa jednog oblika na drugi					(160145)	(25.210)	(185.355)
Procena							
Otuđivanje i rashodovanje	(1.056)	(2)		(52.136)			(53.194)
Ostalo							
Stanje na kraju godine	875	54285	29.903	1.091.056	386.760	6.050	1.568.929
<i>Ispravka vrednosti</i>							
Stanje na početku godine	(875)	(3.350)	(14.737)	(479.233)			(498.195)
Amortizacija 2020. godine		(291)	(4.330)	(75.566)			(80.187)
Otuđivanje i rashodovanje				56.150			56.150
Procena							
Obezvredjenja							
Ostalo							
Stanje na kraju godine	(875)	(3.641)	(19.067)	(498.649)			(522.232)
Neotpisana vrednost 31.12.2020.		50.644	10.836	592.407	386.760	6.050	1.046.697
Neotpisana vrednost 31.12.2019.	1.056	517	14.481	521.7524	325.555	30.252	893.613

9.2. NEKRETNINE, POSTROJENJAI OPREMA

u hiljadama dinara

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	Avansi	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>									
Stanje na početku godine	13.016.968	6.839.390	2.562.942	135.627	7.704	202.915	802	2.583	22.768.931
Nove nabavke/aktiviranje		329.231	726.228	1.995	202	222.387			1.280.043
rashod prodaja		(4.754)	(36.982)		(163)		(280)		(42.179)
Procena - efekti povećanja/smanjenja									
Isknjiženje ispravke vrednosti									
Ostalo						(144.155)			(144.155)
Stanje na kraju godine	13.016.968	7.163.867	3.252.188	137.622	7.743	281.147	522	2.583	23.862.640
<i>Ispravka vrednosti</i>									
Stanje na početku godine		(244.585)	(405.600)				(384)	(83)	(650.652)
Amortizacija 2020. godine		(252.409)	(479.588)				(23)		(732.020)
Isknjiženje ispravke vrednosti procena		1.802	16.182				290		18.274
Stanje na kraju godine		(495.192)	(869.006)				(117)	(83)	(1.364.398)
Neotpisana vrednost 31.12.2020.	13.016.968	6.668.675	2.383.182	137.622	7.743	281.147	405	2.500	22.498.242
Neotpisana vrednost 31.12.2019.	13.016.968	6.594.805	2.157.342	135.627	7.704	202.915	418	2.500	22.118.279

9.3. BIOLOŠKA SREDSTVA

u hiljadama dinara

	Šume	Višegodišnji zasadi	Osnovno stado	Biološka sredstva u pripremi	Avansi za biološka sredstva	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>						
Stanje na početku godine	109.666.353	887	47.398	1.734.475		111.449.113
Korekcija početnog stanja						
Nove nabavke	2.011	5		67.240		69.256
Prenos sa jednog oblika na drugi				(2011)		(2.011)
Procena	84.049		(4.175)			79.874
Otuđivanje i rashodovanje		(10)				(10)
Ostalo						
Stanje na kraju godine	109.752.413	882	43.223	1.799.704		111.596.222
<i>Ispravka vrednosti</i>						
Stanje na početku godine		(46)				46
Korekcija početnog stanja						
Amortizacija 2020. godine						
Procena						
Otuđivanje i rashodovanje		3				3
Obezvredjenja						
Ostalo						
Stanje na kraju godine		(43)				43
Neotpisana vrednost 31.12.2020.	109.752.413	839	43.223	1.799.704		111.596.179
Neotpisana vrednost 31.12.2019.	109.666.353	841	47.398	1.734.475		111.449.067

9.4. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u (redovne ili preferencijalne) akcije i udele društava, banaka i osiguravajućih društava.

Učešća u kapitalu su iskazana:

- prema metodi nabavne vrednosti, po kojoj investitor iskazuje svoje ulaganje po nabavnoj vrednosti.

	% učešća	2020. RSD hiljada	2019. RSD hiljada
<i>Zavisnih pravnih lica</i>			
Crni vrh – ŠG Niš		272	272
Turistički kompleks Golija ŠG Ivanjica		102	102
Svega učešće u kapitalu		374	374
Dugoročne hartije od vrednosti		100	100
Ostali dugoročni finansijski plasmani		63.692	72.242
Svega		63.792	72.342
Ukupno		64.166	72.716

9.5. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

Dugoročna potraživanja odnose se na potraživanja:

	2020. RSD hiljada	2019. RSD hiljada
Ostala dugoročna potraživanja	185	185
Ukupno	185	185

9.6. ZALIHE

	2020. RSD hiljada	2019. RSD hiljada
Materijal	72.100	75.067
Rezervni delovi	45.341	47.486
Alat i sitan inventar	27.634	42.014
Nedovršena proizvodnja	180.943	216.488
Nedovršene usluge	-	-
Gotovi proizvodi	65.087	94.139
Roba	3.460	6.394
Stalna sredstva namenjena prodaji		
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	56.065	9.102
Ukupno	450.630	490.690

Plaćeni avansi za zalihe i usluge se odnose se na sledeće:

	2020. RSD hiljada	2019. RSD hiljada
<i>Plaćene avansi u zemlji za robu</i>	70.632	24.839
<i>Ispravka vrednosti plaćenih avansa</i>	(14.567)	(15.737)
Ukupno plaćeni avansi	56.065	9.102

9.7. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Potraživanja po osnovu prodaje odnose se na potraživanja od kupaca:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Kupci u zemlji</i>	854.490	889.303
<i>Ispravka vrednosti kupaca u zemlji</i>	(486.188)	(412.671)
Kupci u zemlji	368.302	476.632
<i>Kupci u inostranstvu</i>	24	24
<i>Ispravka vrednosti kupaca u zemlji</i>	(24)	(8)
Kupci u zemlji		16
Ukupno potraživanja po osnovu prodaje	368.302	476.648

9.8. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva u iznosu od 5.408 hiljada, obuhvataju iznose poreza iz dobiti koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih gubitaka i kredita. Priznaju se u meri u kojoj je verovatno da će budući oporezivi dobitak biti ostvaren.

Odložene poreske obaveze u iznosu od 393.199 hiljada, obuhvataju iznose poreza na dobit koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika.

Odložena poreska sredstva i obaveze po godinama:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Odložena poreska sredstva	2.775	5.408
Odložene poreske obaveze	(393.946)	(393.199)
Neto odložena poreska sredstva /(obaveze)	(391.171)	(387.791)

Dozvoljeno je prebijanje odloženih poreskih sredstava i obaveza.

9.9. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA

Potraživanja iz specifičnih poslova obuhvataju:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	330	
Minus: Ispravka vrednosti potraživanja iz specifičnih poslova		
Ukupno	330	

9.10. DRUGA POTRAŽIVANJA

Druga potraživanja obuhvataju:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Potraživanja za kamatu i dividende	12.577	11.463
Potraživanja od zaposlenih	46.056	53.686
Potraživanja od državnih organa i organizacija		-
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	16.295	21.928
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	2.159	1.805
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	14.415	10.411
Potraživanja po osnovu naknada šteta	39.635	42.058
Ostala kratkoročna potraživanja	15.602	10.034
Minus: Ispravka vrednosti drugih potraživanja	(73.985)	(64.208)
Ukupno	72.754	87.177

9.11. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

		2020.	2019.
	Oznaka valute	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji</i>			
Ostali-zaposleni	RSD	6.121	6.871
Svega		6.121	6.871
<i>Ostali kratkoročni finansijski plasmani</i>	RSD	476.303	495.189
Svega		476.303	495.189
Ukupno		482.424	502.060

Kratkorocni krediti dati zaposlenima iskazani na dan 31.decembra 2020.godine u iznosu od 6.121 hiljada u potpunosti se odnose na kratkoročne beskamratne pozajmice date u RSD za nabavku ogreva, zimnice i udzbenika.

Ostali kratkorocni finansijski plasmani dati ostalim pravnim licima (poslovnim bankama u zemlji) iskazani na dan 31.decembra 2020. godine u iznosu od 476.303 hiljada, u potpunosti se odnose na kratkorocne pozajmice date u RSD.

9.12. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>U dinarima:</i>		
Hartije od vrednosti – gotovinski ekvivalenti	10	247
Tekući (poslovni) računi	147.631	90.530
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	6.128	3.453
Blagajna	19	152
Ostala novčana sredstva	94.791	96.027
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena		
Svega	248.579	190.409
<i>U stranoj valuti:</i>		
Devizni računi	9.522	565
Devizni akreditivi		
Devizna blagajna	96	
Ostala novčana sredstva		
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena		
Svega	9.618	565
Ukupno	258.197	190.974

Banke sa kojima JP „Srbijasume“ saraduje.

AIK banka a.d., Vojvođanska banka a.d., Komercijalna banka a.d., Banca Intesa a.d., SBER banka a.d., Unicredit banka a.d., Credy Agrikol bank a.d., ADIKO banka a.d., ALTA banka a.d. i SRPSKA banka a.d..

9.13. POREZ NA DODATU VREDNOST

Porez na dodatu vrednost odnosi se na:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po opštoj stopi (osim plaćenih avansa)	401	3.556
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po posebnoj stopi (osim plaćenih avansa)	18	134
Porez na dodatu vrednost u datim avansima po opštoj stopi		724
Porez na dodatu vrednost u datim avansima po posebnoj stopi		55
Porez na dodatu vrednost plaćen pri uvozu dobara po opštoj stopi		
Porez na dodatu vrednost plaćen pri uvozu dobara po posebnoj stopi		
Porez na dodatu vrednost obračunat na usluge inostranih lica		
Naknadno vraćen porez na dodatu vrednost kupcima – stranim državljanima		
PDV nadoknada isplaćena poljoprivrednicima		
Potraživanja za više plaćen porez na dodatu vrednost	423	1.197
Ukupno	842	5.666

9.14. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANICENJA

Aktivna vremenska razgraničenja čine:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Unapred plaćeni troškovi	2.881	3.494
Potraživanja za nefakturisani prihod	162	3.706
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza		262
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	18.748	2.471
Ukupno	21.791	9.933

9.15. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Državni i kapital	113.652.399	113.652.399
Ostali osnovni kapital	155.734	155.734
Ukupno	113.808.133	113.808.133

Državni kapital predstavlja kapital javnog preduzeća koga je osnovala država, republika ili jedinica lokalne samouprave. Državni kapital obezbeđuje se iz javnih prihoda i o njegovom raspolaganju odlučuje osnivač. Kapital nije registrovan kod Agencije za privredne registre.

Ostali osnovni kapital je nastao preknjižavanjem izvora vanposlovnih sredstava..

9.16. REZERVE

Rezerve obuhvataju sledeće oblike rezervi:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Zakonske rezerve	459	459
Statutarne i druge rezerve		
Ukupno	459	459

Zakonske rezerve su obavezno formirane do 2004 godine, tako što se svake godine iz dobitka unosilo najmanje 5% dok rezerve ne dostignu najmanje 10% osnovnog kapitala, a nakon toga nisu formirane.

9.17. REVALORIZACIONE REZERVE

Promene na revalorizacionim rezervama	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Pocetno stanje	16.142.743	16.555.173
Povećanje po osnovu korekcije pogresno obracunati odlozeni porezi ranijih perioda		
Povećanje po osnovu procene nekretnina ,postrojenja i opreme		
Smanjenje po osnovu prenosanog rasporedjenog dobit	39.285	94.093
Smanjenje po osnovu procene nekretnina ,postrojenja i opreme		318.337
Smanjenje po osnovu korekcije pogrešno obracunati odlozeni porezi ranijih perioda	706	
Krajnje stanje	16.102.752	16.142.743

9.18. NEREALIZOVANI DOBICI/(GUBICI) PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Aktuarski dobiti i gubici po osnovu planova definisanih primanja	10.629	5.843
Gubici po osnovu HoV raspoloživih za prodaju	54	54
Ukupno	10.683	5.897

9.19. NERASPOREĐENI DOBITAK

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Promene na neraspoređenom dobitku		
Pocetno stanje	1.279.120	1.179.496
Smanjenje po osnovu Odluke o raspodeli dobiti osnivaču	(378.079)	(428.870)
Smanjenje po osnovu prenosa u osnovni kapital	-	(219.021)
Smanjenje po osnovu isplate dobiti zaposlenima	(183.808)	(102.736)
Povećanje po osnovu prenosa sa revalorizacionih rezervi	39.285	94.093
Dobitak tekuće godine	474.543	756.158
Ukupan dobitak	1.231.061	1.279.120

9.20. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- preduzeće ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze; i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za troškove u garantnom roku		
Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	662.335	722.215
Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite		
Rezervisanja za troškove restrukturiranja		
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	330.616	324.531
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	79.072	112.016
Ostala dugoročna rezervisanja	3.775	29.368
Ukupno	1.075.798	1.188.130

9.21. DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročne obaveze obuhvataju:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji</i>	555.338	403.078
<i>Ostale dugoročne obaveze</i>	319	1.055
Ukupno	555.657	404.133

9.21.1. *Dugoročni krediti i zajmovi*

Obaveze po dugoročnim kreditima dospevaju u roku dužem od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansiranja.

Struktura obaveza po kreditima

	2020.		2019.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Dugoročni krediti iskazani po amortizovanoj vrednosti			
<i>Finansijski krediti od:</i>			
- banaka u zemlji	555.338		403.078
Ukupno	555.338		403.078

Obaveze Preduzeća po osnovu dugoročnih kredita na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 555.338 hiljada RSD (2019. godine – 403.078 hiljada RSD) najvećim delom odnose se na sredstva odobrena za kupovinu opreme.

Varijabilne kamatne stope na odobrena sredstva kreću se u rasponu od 3M Euribor + 1,58% do 3M Euribor + 4,48%.

10. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju:

	2020.		2019.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Kratkorocni krediti i zajmovi u zemlji	210.000		
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	193		693
Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji			
Deo dugoročnih kredita koji dospevaju do jedne godine	284.011		196.156
Svega			
Ukupno	494.204		196.849

10.1. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze od dobavljača:

	2020.		2019.
	RSD hiljada		RSD hiljada
<i>Dobavljači u zemlji</i>	638.942		447.156
Dobavljači u inostranstvu			34
<i>Ostaleo baveze iz poslovanja</i>	11		750
Ukupno	638.953		447.940

10.2. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

<i>Obaveze iz specifičnih poslova</i>	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze prema uvozniku		
Obaveze po osnovu izvoza za tuđ račun		
Obaveze po osnovu komisione i konsignacione prodaje		
Ostale obaveze iz specifičnih poslova		591
Svega		591
<i>Obaveze za zarade i naknade zarada (bruto)</i>		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	203.920	189.557
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	22.742	21.340
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	53.991	50.429
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	46.270	43.232
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	1.550	1.062
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret zaposlenog koje se refundiraju	473	263
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret poslodavca koje se refundiraju	309	174
Svega	329.255	306.057
<i>Druge obaveze</i>		
Obavezepo osnovu kamata i troškova finansiranja	3.206	993
Obavezeza dividende		
Obavezeza učešće u dobitku		
Obavezeprema zaposlenima	11.466	17.704
Obavezeprema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora		
Obavezeprema fizičkim licima za naknade po ugovorima	1.680	1.766
Ostale obaveze	10.365	17.797
Svega	26.717	38.260
Ukupno	355.972	344.908

10.3. OBAVEZEPO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST

Obaveze za porez na dodatu vrednost obuhvataju:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za PDV po izdatim fakturama po opštoj stopi (osim primljenih avansa)	11	51
Obaveze za PDV po izdatim fakturama po posebnoj stopi (osim primljenih avansa)	1	1
Obaveza za PDV po primljenim avansima po opštoj stopi		
Obaveza za PDV po primljenim avansima po posebnoj stopi		
Obaveza za PDV po osnovu sopstvene potrošnje po opštoj stopi		11
Obaveza za PDV po osnovu sopstvene potrošnje po posebnoj stopi		
Obaveza za PDV po osnovu prodaje za gotovinu	1	2
Obaveze za PDV po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza	40.199	45.768
Ukupno	40.212	45.833

10.4. OBAVEZEZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine obuhvataju:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za akcize		
Obaveze za porez iz rezultata		
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	40.082	31.397
Obaveze za doprinose koji terete troškove		-
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	2.397	2.861
Ukupno	42.479	34.258

10.5. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja čine:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Unapred obračunati troškovi	4.477	5.531
Unapred naplaćeni prihodi	27.688	31.943
Razgraničeni zavisni troškovi nabavke		-
Odloženi prihodi i primljene donacije	1.906.643	1.847.120
Razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja		6
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	9.361	1.529
Svega	1.948.169	1.886.129
Ukupno	1.948.169	1.886.129

11. VANBILANSNA EVIDENCIJA

u hiljadama RSD

	2020	2019
Tuđa imovina (zemljište, šume, oprema...)	1.796.631	1.790.944
Amortizacija za poreske svrhe		
Tuđa osnovna sredstva	4.849	4.849
Primljeni avali, garancije	20.013	20.013
Imovina gazdinstava na Kosovu i metohiji-Leposavic	699.108	5.348.211
UKUPNO: Vanbilansna aktiva i pasiva	2.520.601	7.164.017

12. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA

Saglasno MRS 10 „Događaji posle izveštajnog perioda“, nismo utvrdili postojanje događaja koji mogu da utiču ili utiču na istinitost i objektivnost finansijskih izveštaja za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2020. godine, niti bi zahtevale korekcije finansijskih izveštaja.

13. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Preduzeće je u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 30. novembra 2020. godine.

Na osnovu izvoda otvorenih stavki, potvrđeno je 69,98% potraživanja od kupaca odnosno 95,84% obaveza prema dobavljačima.

Nije bilo materijalno značajnih neusaglašenih stanja potraživanja od kupaca i obaveza prema dobavljačima.

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje sa svim poslovnim bankama sa stanjem na dan 31.12.2020. godine. Nije bilo neusaglašenih stanja.

14. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Preduzeće sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine vodi više sudskih sporova u kojima se javlja kao tuženi. Rukovodstvo Preduzeća očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ovih sudskih sporova i shodno tome je izvršilo rezervisanje za potencijalne gubitke po sudskim sporovima (vidi Napomenu Dugoročna rezervisanja).

15. STALNOST POSLOVANJA

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o tokovima gotovine) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Tokom 2020. godine poslovanje Preduzeća bilo je pod uticajem pandemije Covid-19 virusa.

Svetska zdravstvena organizacija je 11. marta 2020. godine objavila da širenje korona virusa predstavlja pandemiju, usled čega je Vlada Republike Srbije („Vlada“) 15. marta 2020. godine proglasila vanredno stanje, koje je trajalo do 22. maja 2020. godine.

Tokom navedenog perioda, a i nakon toga, na snazi su bile restriktivne mere koje su imale uticaja na poslovanje svih privrednih subjekata u Republici Srbiji. Uticaj na poslovanje samog Preduzeća nije bio značajan, usled njegove delatnosti gajenje, održavanje i obnova šuma, proizvodnja šumskog semena i sadnog materijala i podizanje novih šuma i šumskih zasada, izrada programa, projekata i osnova za gazdovanje šumama, vršenje stručnih poslova u šumama sopstvenika, trgovina na veliko i malo, spoljnotrgovinski promet i unapređenje i korišćenje opšte korisnih funkcija šuma.

Takođe u kratkom roku po objavi vanrednog stanja uvedene su mere u samom Preduzeću kako bi se obezbedila sigurnost zaposlenih na radnom mestu i sprečilo širenje virusa. Pored toga, nabavke osnovnih materijala su funkcionisale bez zastoja. Preventivne mere za sprečavanje širenja virusa i siguran kanal nabavke su omogućili kontinuitet aktivnosti proizvodnje i prodaje u smanjenom obimu, što je uz postojeće fiksne troškove rezultiralo negativnim finansijskim rezultatom na kraju perioda. Likvidnošću Preduzeća upravlja direktor Preduzeća.

Osim toga, do dana odobrenja ovih izveštaja, obaveze iz poslovanja i obaveze po kreditima i drugim poveriocima su redovno izmirivane, a na osnovu sprovedenih analiza rukovodstvo očekuje da će biti u mogućnosti da nastavi da ih uredno izmiruje i u doglednoj budućnosti.

Zbog specifičnosti situacija i uticaja na celokupnu privredu i povezane industrije, uticaj situacija na finansijske performanse Preduzeća nije trenutno moguće proceniti sa visokim nivoom pouzdanosti.

Na bazi prethodno navedenog finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

Beograd, maj 2021. godine

Lice odgovorno za sastavljanje Finansijskih izveštaja

Dušanka Nikolić,

V.D. Direktor preduzeća

Igor Braunović

